

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

ODBOR
KVALITY

Šetření studujících v doktorských programech 2024/25

Martina Štípková

Gabriela Fatková

František Kalvas

Obsah

1	Úvod	3
2	Hlavní zjištění	4
3	Doporučení	5
4	Návratnost šetření a charakteristika vzorku	6
5	Charakteristika a podmínky studia	8
5.1	Práce školících osob a vyučujících	10
5.2	Atmosféra na pracovišti	12
5.3	Organizace studia	12
5.4	Administrativa	13
5.5	Nedostatečná podpora akademických kompetencí	13
5.6	Koncepce studia	14
5.7	Vyváženost pracovního a soukromého života	14
6	Rozvíjené kompetence a tvůrčí činnost	16
6.1	Svoboda bádání	17
6.2	Nároky na vědecké výstupy	18
6.3	Preference praktických kompetencí	18
7	Sociální bezpečí	19
8	Finanční situace studujících	21

1 Úvod

Toto je zpráva z pilotního šetření studujících v doktorských studijních programech, které proběhlo od května do srpna 2025. Dotázáni byli studující ve všech ročnících. Témata zahrnovala hodnocení podmínek studia, množství povinností, rozvoje svých kompetencí, podmínek pro tvůrčí činnost a další.

Jedná se o první šetření svého druhu, proto jsme do dotazníku zařadili prostor pro otevřené odpovědi k jednotlivým tématickým blokům. Díky tomu se studující mohli vyjádřit vlastními slovy v případě, že by nabízené možnosti nepokrývaly všechny aspekty, které nám chtějí sdělit. Na konci dotazníku odpovídající navíc dostali možnost shrnout, co na svém studiu nejvíce oceňují, a co by naopak změnili. Kvalitativní analýza všech otevřených odpovědí je klíčovou součástí výsledků. Při jejich interpretaci je ale nutné mít na paměti, že vypisovat otevřený komentář vyžaduje větší úsilí, než vybrat z nabízených možností. Toto úsilí vyvinou zejména studující, kteří jsou s některým aspektem svého studia velmi nespokojeni, nebo mají naopak velkou motivaci něco pochválit.

2 Hlavní zjištění

- Klíčovou roli v doktorském studiu hrají **školitelé a školitelky**. Studující si velmi cení, když mají jejich dostatečnou podporu. Pokud ale školící osoby ve své roli selhávají, je to pro studující velmi demotivující. Pozitivní je, že studující, kteří jsou s prací svých školících osob spokojeni, jasně převažují.
- Doktorské studium je oceňováno zejména pro **svobodu bádání** a možnost rozvíjet vlastní výzkum. Studující také oceňují **flexibilitu studijního plánu**, otevřenost k jejich **individuálním potřebám** a dobré **zázemi a vztahy na svém pracovišti**.
- Hůře hodnocené je **množství povinností**, slabá podpora pro osvojení **akademických kompetencí**, **nejasné či proměnlivé požadavky**, nespravedlivé **rozdělení pracovní zátěže** a nedostatečné **finanční ohodnocení**. Tyto aspekty vedou k nejistotě a snížené motivaci k dokončení studia.
- O problematických jevech, ohrožujících **sociální bezpečí**, referují odpovídající jen **zřídka**. Popisované zkušenosti jsou ale **závažné**.

3 Doporučení

- **Zavést evaluační pohovor v polovině studia.** Cílem pohovoru by mělo být:
 - sledování progresu ve výzkumné i pedagogické činnosti studujících,
 - evaluace zatížení povinnostmi v rámci doktorského studia,
 - evaluace práce jejich školících osob,
 - zmapování potřeb studujících pro předcházení neúspěšnosti studia,
 - monitoring potenciálního ohrožení sociálního bezpečí (v souladu se směrnicí rektora 12R/2025),
 - hledání řešení případných zjištěných problémů.
- **Zanést do studijních plánů více obsahu na podporu publikačních kompetencí.** Lze využít již existující aktivity UK ZČU a ČŽV. Doporučujeme z jejich školení udělat povinnou součást doktorského studia. Podobně lze využít služby a školení UK ZČU v oblasti AI a jejího efektivního a etického využití ve výzkumu a výuce.
- **Zanést do studijních plánů více obsahu na podporu pedagogických kompetencí.** I v tomto případě lze využít již existující školení, viz předchozí bod.
- **Důsledně informovat studující o etických standardech.** Je to důležité pro všechny jejich role. Jako studující mohou být obětí neetického jednání (zejména školitelů nebo školitelek) a měli by ho umět rozpoznat a řešit. Pro pedagogickou a výzkumnou roli je důležitá prevence jejich vlastního neetického jednání.

4 Návratnost šetření a charakteristika vzorku

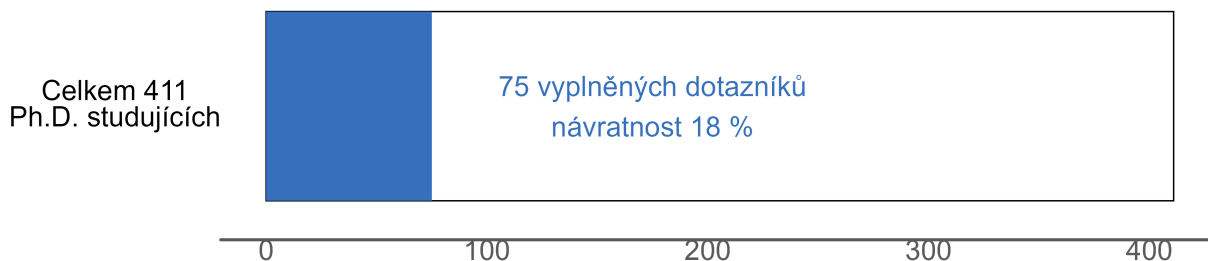
Šetření mělo bohužel velmi malou návratnost. Z 411 studujících, kteří byli na konci května 2025 zapsáni v doktorských programech, dotazník alespoň částečně vyplnilo pouze **75 osob**, tj. **18 %**. Je možné, že za nízkou návratností stojí načasování šetření na konci akademického roku (od května do srpna 2025). Dalším možným vysvětlením mohou být obavy dotazovaných z poskytování zpětné vazby. Všechny otázky byly definovány jako dobrovolné (odpovídající je mohli přeskočit). Přesto se ale mohli obávat, že by si vedení jejich pracoviště dokázalo spojit odpovědi s jejich osobou, už jen kvůli celkově malému počtu doktorských studujících na fakultách. Tomu odpovídá skutečnost, že naprostá většina studujících neuvedla svůj studijní program. Další klasifikační údaje (fakulta, gender) neuvedlo jen kolem 20 % odpovídajících. Na věcné otázky velká většina odpověděla.

Otevřené komentáře k průběhu doktorského studia máme ze všech fakult kromě FPR. Nejsilnější nestrukturovaná zpětná vazba je z FAV (stejně jako je tomu u kvantitativních výsledků).

Rozložení vyplněných dotazníků kopíruje celkem spolehlivě rozložení doktorských studií na jednotlivých součástech. Výrazně slabší zpětnou vazbu vzhledem k početnímu zastoupení doktorských studií máme pouze z FF (15 % všech doktorských studií na ZČU, ve vyplněných dotaznících tvoří jen 5 %). Genderové rozložení vzorku taktéž odpovídá poměru mužů a žen v doktorských studijních programech na ZČU.

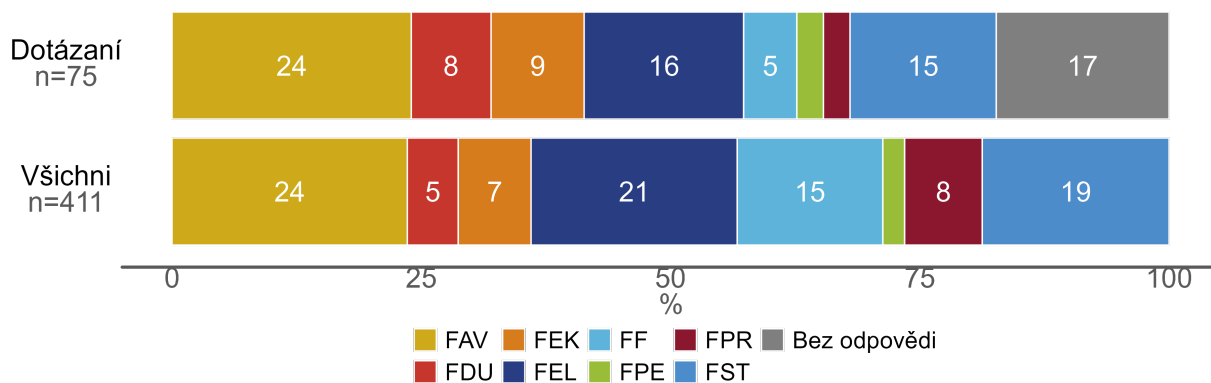
Graf 4.1

Návratnost šetření doktorských studujících

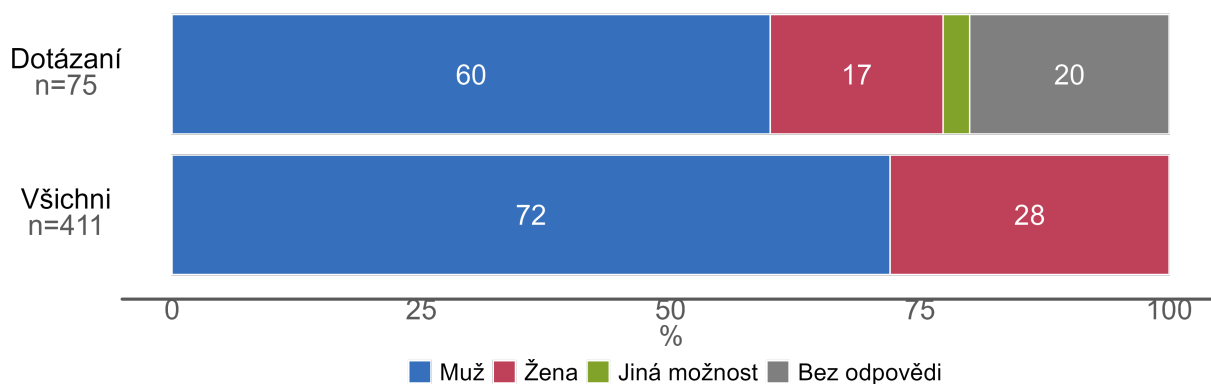
Graf 4.2

Fakulta studia – srovnání všech studujících a respondentů/respondentek šetření

Graf 4.3

Gender – srovnání všech studujících a respondentů/respondentek šetření

5 Charakteristika a podmínky studia

Celkově jsou studující spokojeni s průběhem studia, zejména s podporou svých školících osob i institucionální podporou a způsobem výuky. Velmi kladně hodnotí také zázemí pro práci a atmosféru na pracovišti (Graf 5.1). Pokud tyto aspekty studia fungují, jsou výslovně oceňované i v otevřených komentářích. A naopak: špatná práce školících osob či vyučujících, nebo nedostatek týmového ducha na pracovišti jsou uváděné jako zásadní problémy (viz [Práce školících osob a vyučujících](#)).

Hůře hodnocené je množství povinností (Graf 5.1). V otevřených komentářích se jako problematická někdy jeví srozumitelnost a stabilita požadavků nerovnoměrná pracovní zátěž studujících (viz bod [Organizace studia](#)), nadbytečná byrokracie (viz bod [Administrativa](#)) nebo [Nedostatečná podpora akademických kompetencí](#).

Pozitivní je, že velká většina studujících má motivaci studium dokončit (Graf 5.1).

Graf 5.1

Jak hodnotíte tyto výroky?

Mám všechny potřebné informace ke studiu
n=73

Vyhovuje mi způsob výuky v rámci doktorského studia
n=73

Přístup školitele/ky mi vyhovuje
n=73

Pokud mi přístup školitele/ky nevyhovuje, jsem schopen/na kompenzace
n=64

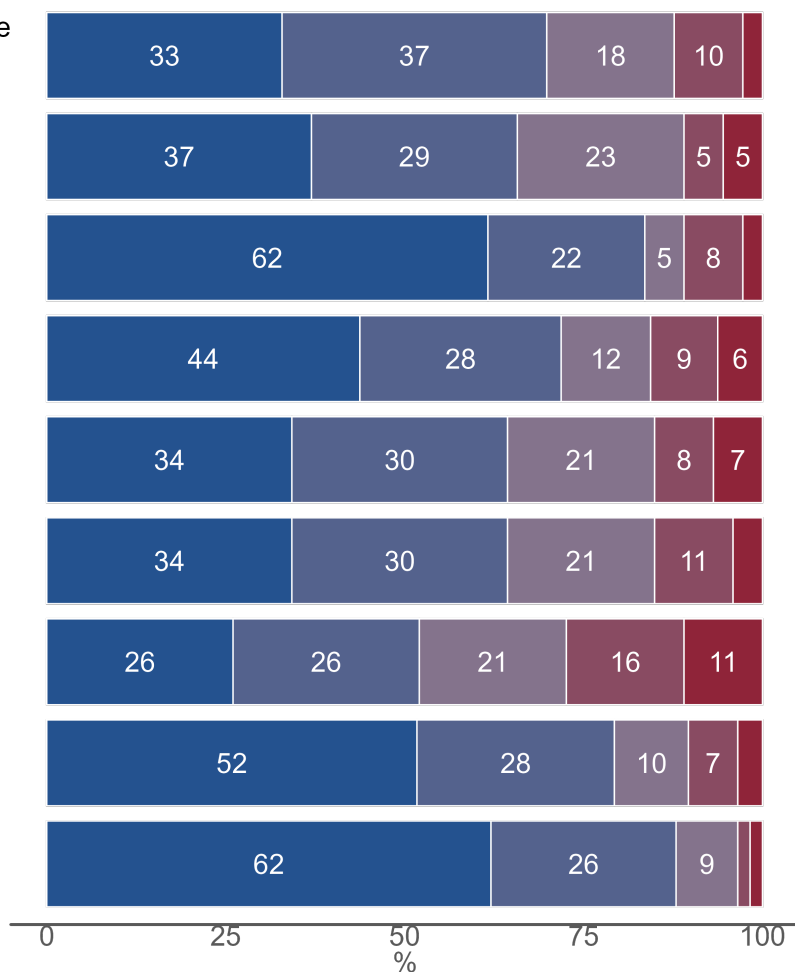
Institucionální přístup mi vyhovuje
n=73

Mám motivaci studium dokončit
n=73

Množství povinností v rámci doktorského studia mi umožňuje věnovat dostatečný čas přípravě dizertační práce
n=73

Mám na pracovišti dostatečné zázemí pro práci *
n=58

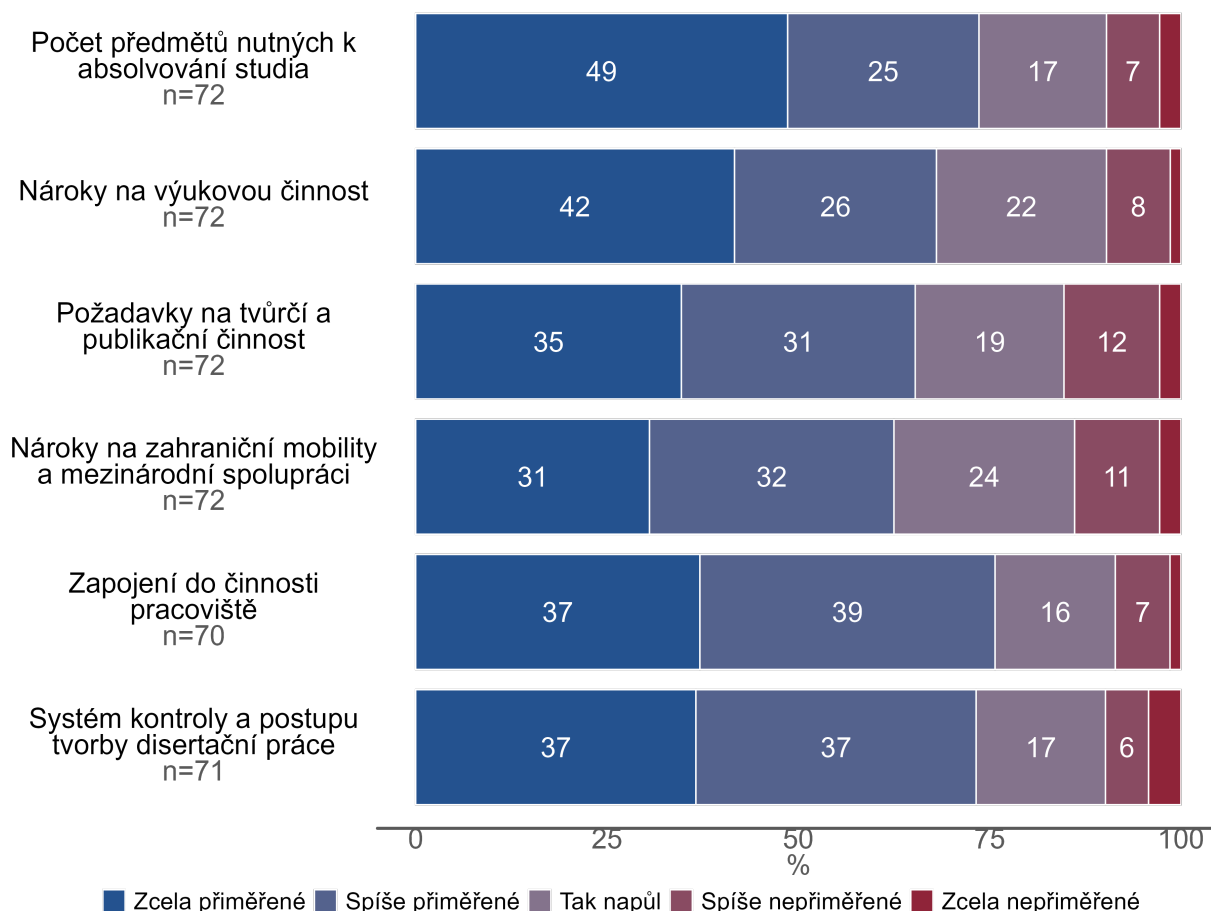
Cítím se na pracovišti vítaný/á *
n=58

■ Zcela souhlasím ■ Spíše souhlasím ■ Tak napůl ■ Spíše nesouhlasím ■ Zcela nesouhlasím
*Tuto položku hodnotili pouze studující v prezenční formě

Graf 5.2

Jak hodnotíte přiměřenost studijních podmínek?

5.1 Práce školících osob a vyučujících

Pokud spolupráce se školitelem/školitelkou funguje, patří k nejvíce oceňovaným aspektům studia. Někteří studující ale upozorňují na nedostatečné vedení a nezájem svých školitelů, což vede k pocitu osamocení a demotivace. Částečně to ale může kompenzovat podpora od jiných osob na pracovišti. U některých vyučujících doktorských předmětů je problémem nejasnost v požadavcích, mění se podmínky zkoušek a dlouhé prodlevy ve zpětné vazbě.

Pozitivní komentáře:

Nejvíce oceňuji čas, který mi věnuje moje vedoucí práce (školitelka)

First and foremost, I really appreciate the collaboration with my supervisor. There were also a few other faculty members (secretary, former Ph.D. students, fellow Ph.D. students) who are very friendly, helpful, and reliable.

I deeply appreciate the support and guidance from my supervisor, whose expertise has been invaluable in my academic progress. I am also grateful to my instructors and the university staff for their assistance and collaboration. Additionally, I am sincerely thankful to the Ministry of Education, Youth and Sport for providing the government scholarship that makes my doctoral studies possible.

I love the help render to me by my supervisor and the entire staff of the fakulty.

Kritické komentáře:

Můj školitel na se mi nevěnuje, neustále mě přehlíží a cokoliv je důležitější než moje studium. Neustále mi mění požadavky zkoušek či nároky na publikace. Mnou poskytnutá práce na review je nechána bez povšimnutí a od školitele nemám tak téměř žádnou zpětnou vazbu. Na předem domluvené schůzky se kolikrát ani nedostavil bez jakékoliv omluvy. V podstatě studuji doktorské studium zcela sám.... Je to vyčerpávající a demotivující.

Systém kontroly a postupu tvorby disertační práce je zcela nepřiměřený. Je to myšleno tak, že moji práci školitel v podstatě ignoruje i když mu všechny podklady poskytnu včas i formou emailu s přílohou...

Uvítal bych nastavení konkrétních termínů pro poskytování zpětné vazby k seminárním pracím; to v některých případech přesahuje měsíc a často až po opakovaném připomínání, což může působit demotivačně.

Dále by mohl být lepší přístup školitele/školitelů, v mém případě si myslím, že téměř chybělo vedení, které bych od školitele očekával.

Pedagogika na škole? těžko... motivace na phd? Žádná. Na této škole není motivace k výuce, sorry.

Bohužel to u nás to funguje tak, že student je nechán téměř zcela napospas a co si sám nezařídí, nevykomunikuje s ostatními pracovníky, tak to nemá. Školitel nás nechává zcela bez podpory. Jediné, kdy se nám věnuje je moment, když děláme nějakou část, která může být užitečná pro jeho firmu...

Nejvíce jsem se toho naučil od ostatních pracovníků na katedře se kterými byla skvělá spolupráce. Ale pan školitel každý můj dílčí úspěch nebo publikaci mimo téma zlehčoval. Stejně tak zapojení v evropských projektech, které podle něj nemají smysl. Učení a vedení prací studentů mě baví, ale rozhodně po dokončení studia neplánuji zůstat na pracovišti, kde je můj školitel.

5.2 Atmosféra na pracovišti

Pozitivní zkušenost měli dotázaní s kvalitou vztahů na pracovišti (spolupráce s kolegy, přístup školitele k úspěchům doktorandů, vztah ke spolustudujícím), a to jak pohledem kvantitativním (výrok “cítím se na pracovišti vítaný” – viz Graf 5.1), tak podle formulací otevřených komentářů.

Oceňuji mezioborové předměty a spolupráci.

Oceňuji: různorodost práce, přátelské prostředí, ochotní kolegové

Oceňuji, že mě výzkumní pracovníci přijali jako člena týmu.

Oceňuji přátelskou atmosféru a své kolegy na pracovišti.

Oceňuji začlenění na katedře, pracovní podmínky (kancelář), podpora kolegů.

5.3 Organizace studia

Studující kritizují nejasně komunikované požadavky a změny podmínek během studia.

Lepší by bylo neměnit podmínky k dizertaci během studia.

Daleko lepší by měla být komunikace ohledně požadavků na studium - jaké publikace jakého charakteru jsou vyžadovány, a to zejména u časopiseckých publikací. V požadavcích (ze strany fakulty) není zakotveno nic o časopiseckých publikacích, ovšem “nepsaným pravidlem” je vyžadovat publikaci v impaktovaném časopise indexovaném ve WoS/Scopus. Nic proti tomuto požadavku nemám, neměl by být však pouze nepsaným pravidlem.

Jako organizační selhání lze vnímat i nerovnoměrné pracovní zatěžování, na které si stěžují někteří studující.

5kr. za pedagogickou činnost je každému doktorandovi udělováno za zcela odlišnou angažovanost. Jednomu stačí připravit jednu přednášku, ale druhý musí připravit cvičení, přednášky, zkoušky tak odpřednášet a být u všech testů atd. Významný nepoměr.

Pocítuji silně nerovnoměrné zatěžování doktorandů (někteří jsou přepracovaní, jiní naopak neochotní). Je to spíše způsobené samozřejmě přístupem. Pracovitost není oceňována ale spíše využívána.

Lepší by mohla být komunikace, co přesně je po studentech požadováno k dokončení studia (různí lidé vám řeknou různé věci např. co se týče zahraniční stáže či požadované kvality konferencí/časopisů).

5.4 Administrativa

Jako samostatné téma, na které jsme se explicitně neptali, se ukázala administrativní zátěž studujících. Někteří studující kritizují nadměrnou byrokracii, jiní naopak chválí administrativní podporu studia. Je tedy zřejmé, že by bylo vhodné sdílet know how napříč pracovišti, aby bylo administrativní zajištění doktorského studia všude hladké.

Bylo by potřeba zlepšit komunikaci s administrativou a zjednodušit formuláře - online aplikace.

Lepší koordinace studijního oddělení a katedry: každá strana má jiné požadavky, občas pro studenty matoucí. Jinak jsem se studiem spokojená, všichni mi vždy vyšli vstříc a podporovali mě ve všech nápadech, se kterými jsem přišla.

5.5 Nedostatečná podpora akademických kompetencí

Studium je zejména na začátku poznamenáno špatnou orientací v nové akademické roli. Týká se to jak výzkumné tak pedagogické práce (tedy nejen jak publikovat, ale i jak učit). Mnozí studující kritizují, že se musí spoléhat hlavně sami na sebe, nepociťují v těchto ohledech dost podpory.

Na začátku studia absentovaly informace, co to je OBD, RIV, apod. Člověk se postupně musel naučit plavat. Postupně je člověk zapojován do více a více fakultních aktivit, výuky apod., tak na samotnou disertační práci zbývá času velmi málo (zejména při dalších mimouniverzitních aktivitách).

Představoval bych si větší strukturovanost doktorských předmětů, semináře týkající se publikační činnosti (jak fungují citace, časopisy, akademické prostředí, financování apod.).

Kompetence jsou rozvíjeny spíše mimochodem, než nějak systematicky. Do výuky byl člověk hozen stylem nauč se plavat. Kurzy pro pedagogické pracovníky ho minuly, a v nabídce se objevily až o rok později.

Na druhou stranu se mi nelíbí obecná organizace, tzn. absence zaškolení (tisk, cestáky, publikování, přístupy ...), absence zpětné vazby na kvalitu mé výuky.

5.6 Koncepce studia

Některým studujícím chybí dlouhodobá koncepce doktorského vzdělávání na jejich pracovištích.

Myslím, že na mém pracovišti a fakultě téměř neexistuje jakákoliv dlouhodobá koncepce Phd studia ani cíle výzkumu. Proto je každý doktorand zcela samostatná jednotka bez jakékoliv podpory nebo zadání.

Dále jsem si musel sám vymyslet zadání DisP. Neexistuje žádný dlouhodobější směr výzkumu, proto na mojí DisP nikdo nenaváže a další doktorandi budou také zanechání svému osudu (bez podpory a dokonce i bez zadání).

Nová koncepce dílčích doktorských zkoušek rovněž nevyhovuje, neboť vytváří dojem, že se klade větší důraz na vyhovění požadavkům zkoušejících, než na podporu vlastního výzkumného postupu.

Naopak mě trápí byrokratický a akademický proces, který vyžaduje splňovat určité normy na úkor výsledku práce (nucený počet stran práce, hodiny konzultací, nemožnost odchýlit se od tématu, fixace na správně udělané citace místo důrazu na praktickou aplikaci projektu).

5.7 Vyváženost pracovního a soukromého života

Studující si cení flexibility studijního plánu a otevřenosti k individuálním potřebám. Generace Z evidentně akcentuje sladování pracovního a soukromého života v mnohem nižším věku než generace předešlé a pro některé studující je toto sladění velmi náročné

Oceňuji flexibilitu studijního plánu a doby strávené na univerzitě.

Samozřejmě oceňuji flexibilitu (možnost práce z domova, snadná domluva s vedoucím), možnost vyjíždět na konference, do různých pracovišť a navazovat kontakty a sdílet výzkum s vědci (ale i s lidmi z praxe) s podobným zájmem.

Oceňuji perfektní práci studijního oddělení a že mi v průběhu roku nikdo nehází klacky pod nohy.

Svoboda v časové organizaci. Flexibilitu oceňuji.

Nelíbí se mi, že bych v rámci studia měl odjet na nějaký zahraniční pobyt.

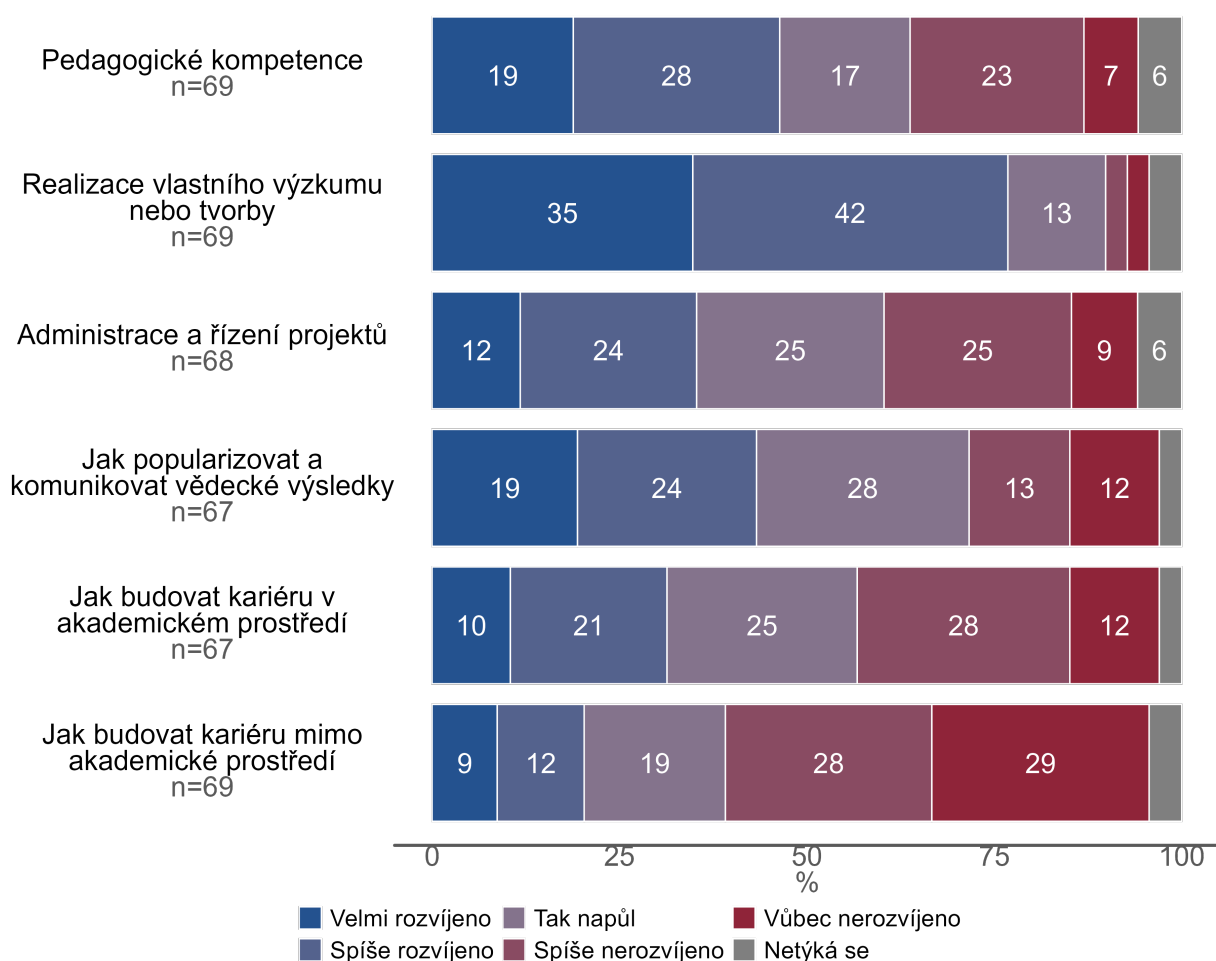
Celkově mi doktorské studium vyhovuje, ale nepovažuji za reálné jej stihnout v základní době studia - při plnění všech dalších povinností i snaze o rozumné živobytí.

6 Rozvíjené kompetence a tvůrčí činnost

Z kompetencí je nejlépe hodnocená oblast výzkumných kompetencí. Hůře rozvíjené jsou kompetence k administraci a řízení projektů a kariérní kompetence (zejména neakademické - viz Graf 6.1). V otevřených komentářích rezonovalo zejména oceňování svobody akademického bádání a náročnost plnění publikačních výstupů.

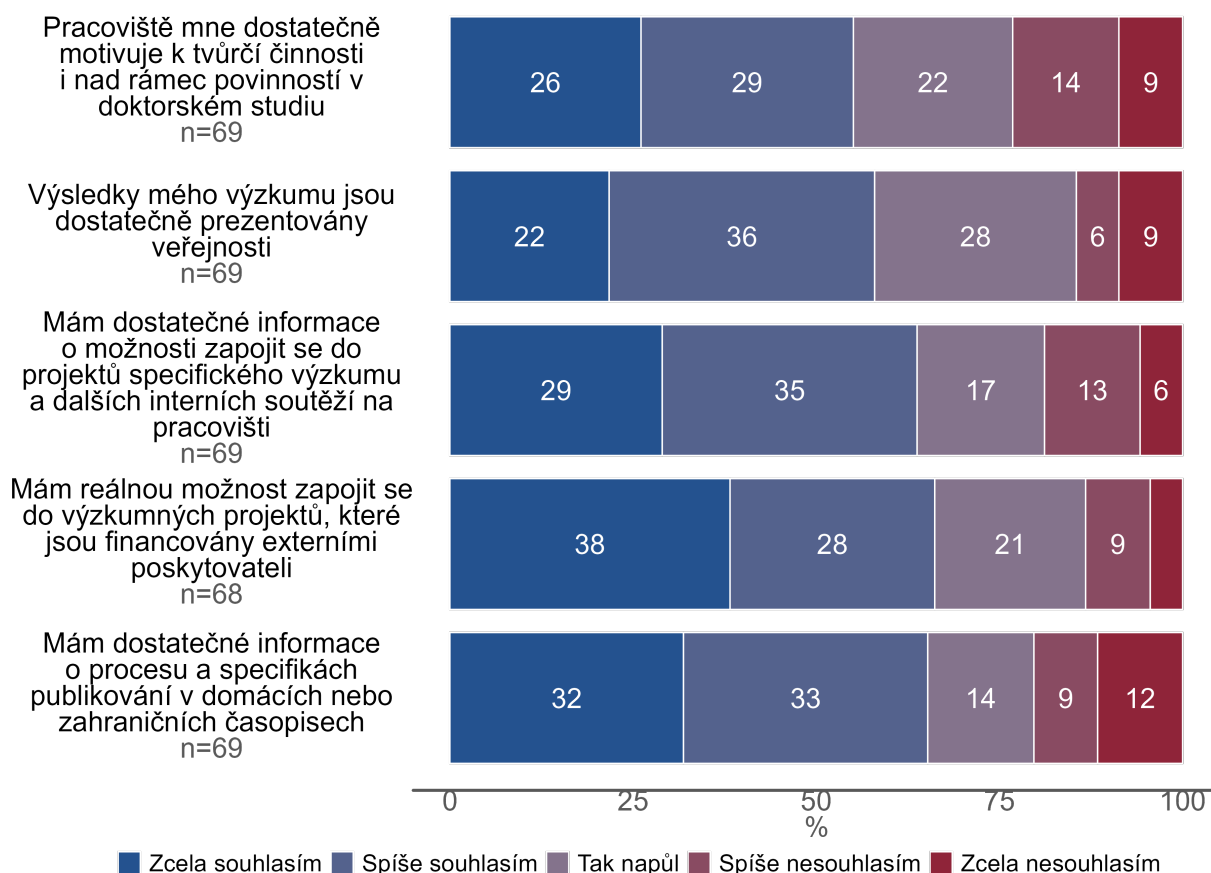
Graf 6.1

Do jaké míry jsou rozvíjeny tyto vaše kompetence?

Graf 6.2

Jak hodnotíte tyto výroky?

6.1 Svoboda bádání

Prostor pro svobodnou realizaci vlastního výzkumu patří k nejvíce oceňovaným aspektům doktorského studia, které studující spontánně uváděli (společně s pochvalou práce školících osob - viz [Práce školících osob a vyučujících](#)).

Na doktorském studiu nejvíce oceňuji možnost věnovat se hluboce jednomu odbornému tématu, samostatně bádát a zároveň se rozvíjet v analytickém i kritickém myšlení. Velmi přínosná je i spolupráce s vedoucím práce a kolegy z oboru, kteří poskytují nejen odbornou zpětnou vazbu, ale i motivaci k dalšímu růstu. Možnost účastnit se konferencí, prezentovat výsledky, publikovat a být součástí širší vědecké komunity považují za zásadní součást doktorského vzdělávání.

Oceňuji prostor pro realizaci výzkumu v mé vlastní oblasti zájmu. Časové nároky na projekty, výuku, akce jako DoD atp. tento prostor ale zmenšují.

Možnost realizovat vlastní nápady a výzkum je taky velmi podporována na naší katedře.

Možnost a podpora rozvíjet se v tom, co mě zajímá.

Nejvíce oceňuji přístup mého vedoucího, které po mě chce výstupy, ale po jejich splnění mám volnou ruku pro své doktorské studium, což ne u všech školitelů je zaručené.

6.2 Nároky na vědecké výstupy

Slabinou je v některých případech neadekvátní komunikace publikačních požadavků a jejich náročnost.

Oceňuji možnost získat nové schopnosti, praxi v publikování. Lepší by mohla být komunikace, co přesně je po studentech požadováno k dokončení studia (různí lidé vám řeknou různé věci např. co se týče zahraniční stáže či požadované kvality konferencí/časopisů).

S doktorským studiem jsem velmi spokojen. Jediné co se mi nelíbí je požadavek na splnění článků Q1, Q2. Pro některé doktorandy je velmi obtížné v dnešní době tento požadavek splnit.

6.3 Preference praktických kompetencí

Někteří studující uvádí, že akademická kariéra je pro ně abstraktní, a preferují komerčně využitelné kompetence.

Mám nulovou motivaci ve studiu pokračovat, protože u firem je tento titul spíše nevýhoda než výhoda a v akademické kariéře pokračovat nechci, protože ta práce podle mě nemá žádný smysl (např. psaní hromady publikací, které nikdo nečte).

Raději bych rozvíjel praktické komerční kompetence.

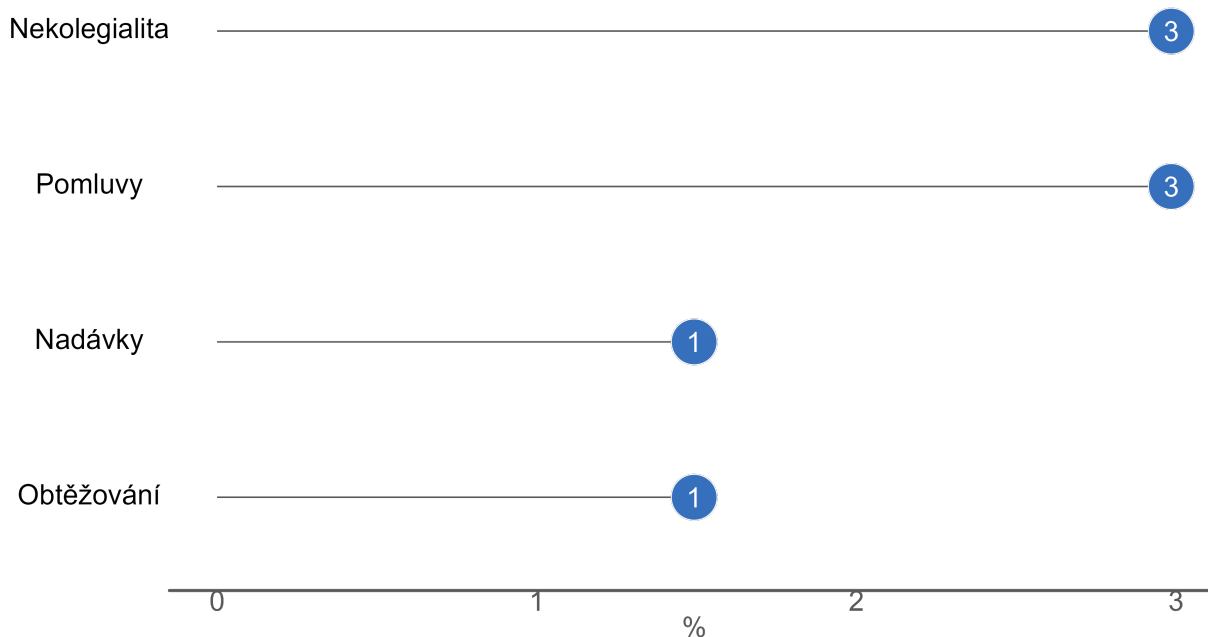
V některých případech také chybí koordinovanější školení v metodologii, pedagogice nebo v tzv. “soft skills”, které jsou dnes pro akademické i mimoakademické prostředí velmi důležité.

7 Sociální bezpečí

Studujících jsme se ptali na zkušenost s konkrétními problematickými situacemi, které ohrožují sociální bezpečí. Těch, kteří některou z nich zažili, je minimum. Jednotky takových případů se ale objevily jak v uzavřené otázce (Graf 7.1), tak v otevřených komentářích. Za zvláštní pozornost stojí situace studujících, kteří nemluví česky, a mohou se kvůli tomu cítit vyloučení, nebo s nimi může být zacházeno odlišně ze strany spolustudujících i vyučujících.

Graf 7.1

Setkal/a jste se na vašem pracovišti během studia s následujícími situacemi?
N=67

Školitel se chová často velmi hrubě, kdy on je přeci ten nejchytřejší a všichni ostatní jsou hloupí. Přejde mi, že pod ním celá sekce a lidé v ní značně trpí, protože se s ním bojí jít do konfliktu nebo na tyto věci upozornit.

Nulová pomoc od zkušenějších kolegů, absolutně netýmové a tím pádem i velmi neefektivní jednání. Takové jednání škodí jak příjemné pracovní atmosféře, tak celé fakultě. Mnoho procesů by bylo možné optimalizovat, pokud by se více spolupracovalo.

Dále by bylo určitě vhodné stanovit přesně kolik zkoušek a jaké publikační výsledky má student mít, protože pan školitel to určuje zcela náhodně a může zde tak docházet k diskriminaci. Někdo dostane zkoušky 3, jiný 5 a podobně. Pan školitel rovněž mění zadání zkoušky z jeho předmětů, takže student dělá 1 zkoušku třeba na 3-4x, což může být pro spoustu lidí velmi demotivující.

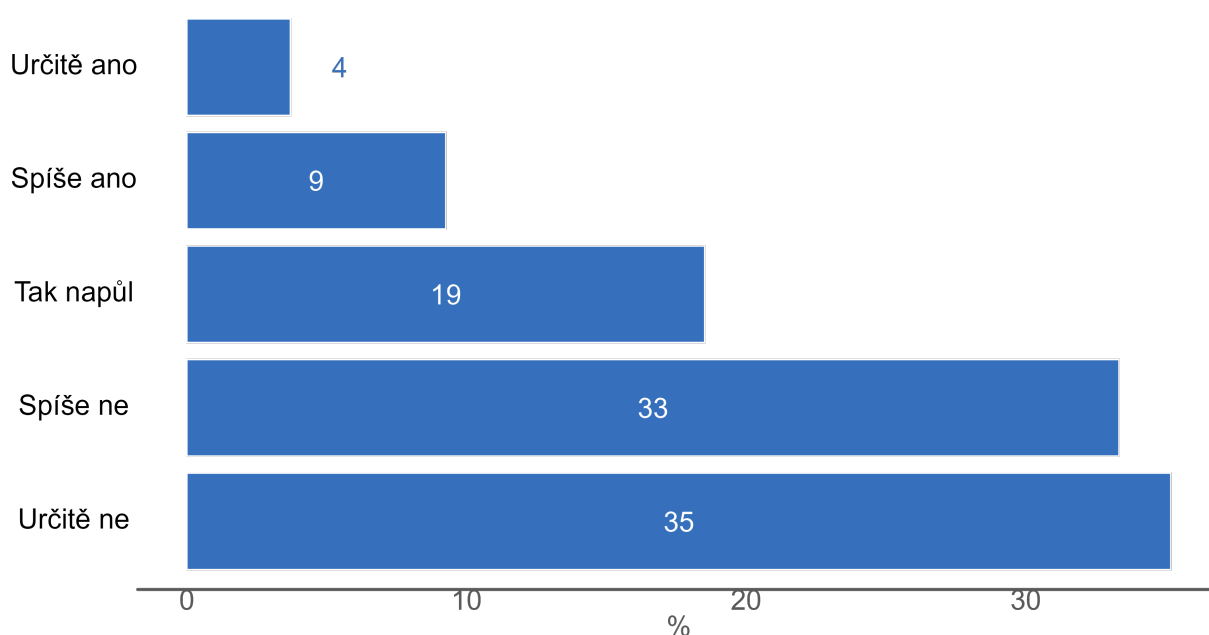
Students who do not speak Czech have to struggle a bit (difficulty in accessing research funds, difficulty in being included in research projects, different treatment by some professors: this last point in particular was very relevant as the quality of teaching suffered greatly due to the reluctance to teach courses in English but this may have been due to my not realising that the programme in English did not include courses)

8 Finanční situace studujících

Studující hodnotí finanční zajištění během studia jako nedostatečné v uzavřené otázce (Graf 8.1) i v otevřených komentářích a často ho dávají do souvislosti s nutností zaměstnání, které omezuje prostor pro výzkum.

Graf 8.1

Je podle Vás výše finanční podpory (doktorská či jiná stipendia, granty, odměny za výuku) dostatečná?
N=54

Co by se dalo zlepšit: finance

Během doktorského studia je nutnost mít i zaměstnání, které je bohužel prioritou z hlediska financí.

Doufám, že se zlepší finanční situace v oblasti doktorandských stipendií. Přestože aktuálně nehrozí existenční riziko, bylo by žádoucí, aby se podmínky zlepšily. V opačném případě se stávají nutnými úvahy o práci na poloviční úvazek, což by mohlo vést k nedostatečnému času vyhrazenému pro výzkum.

Lepší by bylo: vyšší finanční ohodnocení v rámci měsíčního pravidelného stipendia

zlepšit by se mohlo financování (i retrospektivně u již studujících)

While I am grateful for the opportunities, I think improvements could be made in the timely disbursement of scholarship funds to avoid financial uncertainties.”

One thing I feel is not enough for the students, especially who are married and has the responsibility of feeding his family and parents - it is financial coverage or stipendso you should improve it according the Market ...